

Gazetnik

KURJER WARSZAWSKI

D. 9. Lutego. — Rok 1838.
Piątek.

N° 38.

Intro, Ś. Scholastyka.
U Izrael: Chamisze, radosny.

Opiekunowa Rada Szczęgółowa Szpitalu Starozakonnych w Warszawie, odebrała w ostatnim kwartale r.z. ofiary: od PP. Ettinger złp. 19 gr. 20, Kronenberg zł. 6, Gedalja Mozes zł. 20, Efraim Junkhertz zł. 24, NN. zł. 300, NN. zł. 5, NN. za pośrednictwem L. Gelenberga zł. 100, Wolfsohn zł. 50, J. Apte i współki zł. 100; razem złp. 629 gr. 20. NN. 50 butelek wina. W b. m. od P. M. z summy zasądzonej jako wynagrodzenia za naruszone patenty swobody złp. 800. Członek Rady *Meyer Mindelsohn*. Sekretarz *M. Hertz*. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono dla Starca bez ręki: od T. W. B. zł. 2, od T. D. zł. 3, od X. T. zł. 5, od Panny An: G. zł. 12; na Instytut moralnie zaniedbanych dzieci zł. 9, od rzemieślnika za niedbalstwo w służbie. — (Art. na.) Od grających Koncerty publiczne żądamy, nie tylko wybornej gry z wszelkimi odcienianiami, ale nadto chcemy być zdziwionemi ich nadzwyczajnym talentem. Takie wrażenie czynią na nas tylko udarowani od BOGA wyższymi talentami, takie nadzwyczajne zdolności odzwierciedlają się zaraz w młodszych latach, zwracają ścieśnienia sztuki, nową sobie torują drogę; takim widzieliśmy P. Szopena (Chopin), którego nowa gra i kompozycje, pierwszej u nas słyszane, zrozumiane i ocenione, iak za granicą, wywarły wpływ na naszych Fortepjanistów, tak iż śmiało wyrzec możemy: iż od czasu mistrzowskić *Hummla*, oraz pięknej gry Panny *Bellwil*, nikogo nie słyszeliśmy z przeciędnymi z zagranicy, aby się z owymi mierzyć mogli. Po tak długim przeciągu czasu zjawia się 2ch młodszeńców, hojnie upozastawionych darem nadzwyczajnym. P. *Henzelt* Fortepjanista, i P. *Wjetan* (Vieuxtemps) Skrzypek. Postęp ich talentów tak jest szybki, iż sława nie mogła onych wyprzedzić, i dojść do

wiadomości ogółu naszej Publiczności. Słyszani na wieczorach prywatnych, oba swą wielką grą dziwią, pierwszy rozczula i wzrusza, drugi zajmuje serce i duszę. J. C. — *Herkules Djupui* pragnąc okazać swą wdzięczność za łaskawe przyjęcie w Warszawie, ofiarował widowisko na dochód tutejszego Instytutu mor: zan: dzieci, co nastąpi jutro. Łaska Publiczność niech raczy wesprzeć tę ofiarę. — Ludzie różnych pokoleń, mający się poutrzeć ostatni raz ukazać tutejszej Publiczności, proszą usilnie, o odwiedzenie przez dziś, jutro i pouttrze.

Artykuł nade: zoholic Szydłowa. Koniec r. z. napełnił smutkiem naszą rodzinę. W kwiecie wieku, bo w 18 dopiero wiosnę zgasła J. W. *Rożycka* z domu *Benoe*, Małżonka Radcy Towarzy: Kredy: właściciela ziemskiego. Oddać w słabym wyrazie hołd cnotom zmarłej, masobie za obowiązek przyjaciela tej familji i świadka jej żalu. T. B.

Anglja. — Między *Kork* i *Bristolem* zatonał statek parowy. — O właściwym pobyć herzta powstańców Kanadyjskich Adwokata *Papino*, niema nic pewnego. — Podczas wyprawy Jenerała *Kolborn* do *S. Eustach* w *Kanadzie*, odznaczali się najbardziej Podpułkownik *Wetral* i Major *Ward*. — Na obradach izby wyższej d. 18 z. m. były ważne mowy, a szczególnie Lord *Brugham* powstawał przeciw postępowaniu Ministrów co do *Kanady*. — Jgazyety angielskie powtarzają że zanosi się na wznowienie wojny między Sultaniem a Wice-Królem *Egiptu*.

Hispanja. — 6 bataljonów Karlistowskich pod dowództwem *Zawali* przybyło 23 z. m. do *Estelli*; jedni utrzymują, że w celu odwrócenia bieżącości *Izabelistów* od *Gergego*, drudzy, że w celu przebycia rzeki *Ebro* i wzmożnienia Jenerała *Garcja*. — *Don Karol* znaj-

dował się 19 z. m. jeszcze w *Lodjo*. — Aient Karlistowski Baron *Los Walles* miał także udać się do *Berlina*. — Dowódzca Izabelistowski *Pantaleon Bone*, pojmał w szeregach Karlistowskich swojego ojca; wszystkich ieńców kazał rozstrzelać, ojca zaś odesłał do władzy wyższej.

Francja. — Kłótnia wynikła między Kapitanem i Porucznikiem od dragonów, zmusiła pierwszego do pojedynkowania się z officerem od siebie niższym, Kapitan poległ. Minister wojny zawiadomiony o tym wypadku wykreślił Porucznika z listy armji, sekundantów zaś skazał na areszt. — Baron *Frossar* raniony na wyłomie Konstantyńskim, otrzymał krzyż legji honoro. — W departamencie Niższej Sekwany (blisko Paryża) zjawilo się mnóstwo wilków. — W niektórych biurach izby Deputowanych powstała opozycja przeciw wnioskowi o wyznaczenie 10,000 fran. wdowie po Jenerale *Damremonie*, iako dowód wdzięczności narodowej. — W górach *Leberą* niedaleko *Marsylji* istnieje banda rozbójników pod dowództwem nieakiego *Charawani*.

Rozmaitości. — Do uchwały prawa w Prusiech, względem zabezpieczenia majątku literackiego, dodano teraz jeszcze nowy artykuł. Prócz głównej rzeczy, że każdemu Autorowi zapewnione jest jego dzieło na całe życie, a dziezicom jego na lat 30 po jego śmierci, wzięto także pod opiekę praw własność autorów dramatycznych w tym sposobie, iż żadnemu teatrowi w okręgu krajów pruskich, bez ułożenia się z autorem, utworów jego samowolnie przedstawiać nie wolno; w razie zaś przeciwnym ma być zwróconym cały dochód pocie. Rozporządzenie to zapewne dobroczynne pociągnie za sobą skutki, i zniweczy nie tylko ową bezwstydną frymarkę, którą dziełami autorów prowadzą powiększej części członkowie wielkich teatrów, ale nawet przysporzy więcej dobrych poetów dla teatru. — W *Peszcie* wydarzył się niedawno następujący okropny przypadek, któ-

ry na nowo potwierdza, iak wielkiem dobrodziejstwem są zachowawcze instytucje dla małych dzieci. Wyrobnik poszedł z raną z swoją żoną do miasta na zarobek, i zostawił w domu bardzo małą córeczkę pod dozorem 5cio-letniego chłopca. Dziecię to, iak się domyślać należy, krzyczało zapewne za rodzicami, czego chłopiec nie zniósłszy, wziął nóż i poderżnął mu gardło; ale z boiaźni, by go nie skarali Rodzice, wlał do pieca. Matka, powróciwszy do domu, nie szła do izby, tylko udała się prosto do piekarni i podpaliła suche drwa, które iuż wprzódy w piec nakładła. Chłopiec, przeięty boiaźnią nie śmiał się ani ruszyć, a tem bardziej wyleźć z pieca. Nieszczęsna Matka, zobaczywszy zabitą córeczkę, zaięła się nią do tego stopnia, że sobie nie przypominała o swoim synu, aż dopiero wtedy, gdy tenże w piecu iuż się całkiem upiekł. — To, co oniektórych Wirtuozach tylko iako anegdotę rozpowiadają, ponowił niedawno pierwszy Śpiewak przy wielkim teatrze w Lugdunie w samej rzeczy, widząc ubogą kobietę żebrzącą na ulicy. Szanowną i przystojną jej postać przy niezmiernem ubóstwie wzbudziła politowanie w Artyście. Prosi ją więc, by się z nim na plac *Bellehur* udała; tam przyszedłszy, staie na rogu, opiera się plecami ościągę, i zasłoniwszy sobie twarz chustką iedwabną, zaczyna śpiewać najpiękniejsze arje teatralne. Dla pięknego śpiewu zgromadziło się wkrótce około niego mnóstwo ludzi. Domyśl, iż w tem zachodzi iakowaś tajemnica, skłonił do szczodrobliwości wszystkich słuchaczy, tak dalece, że nie za długo jego kapeluszał napelnionym został frankami. Gdy się śpiewak przekonał, że iuż dosyć uczynił i zebrał znaczną kwotę, podjął z ziemi kapeluszał, i wysypawszy wszystko do fartuszką biednej niewiasty, zniknął śród tłumu ludzi. Wszelako chociaź twarz miał zasłoniętą, wydał go iednak jego talent; rozeszła się wieść o tym czynie, a następnego wieczoru, gdy wystąpił na scenę, huczne oklaski Publiczności dowiodły,

że dobry uczynek zawsze piękne wydaie owoce. (R. L.) — Dziennik belgiicki przytacza za osobliwosc co do wczesnego wykształcenia umysłu młodego *Van Brek*, który już w 16 roku życia otrzymał dyplom doktorski! — Teraz w czasie pierwszego przedstawienia dramy *Kaligula* w Paryżu, ukazał się roznosiciel w teatralnym bufecie, a stanawszy między pomnikami *Kornela* i *Rasya*, rozgłaszał że ma do sprzedania medale na cześć *Djumasa*. Publiczność tak została oburzona, iż chciała sztukę wyświstać, szczęściem medale były tylko z ołowiu, a ztąd nie jeden sobie tłumaczył, że sława romantyka *Djumasa* również jest łatwą do stopienia. — W teatrze przy bramie *S. Antoniego* podobają się bardzo 1 aktowa krotkoczwila pod tyt: *Drzwi przy drzwiach*, a w teatrze Gimnazjum *Wyspa głupoty*. — Od 3 Września 1837 do 1 Sycza: 1838 przedstawiono w *Hanowerze* 31 nowych dzieł dramatycznych. — Pożar teatru włoskiego w *Paryżu* już wprowadził w zwyczaj, że do rezerwuarów zawsze przymięszają nieco soli, gdyż woda słona nie tak rychło lodowacieie iak słodka. — Porucznik angielski *W. Żems* otrzymał od władzy fran: duży medal złoty w nagrodę chlubnego czynu, iaki okazał przy uratowaniu ludności ze statku kupieckiego zwanego *Dobry ojciec*, rozbitego przy brzegach Kornwalis. Uratował osób 13, spostrzegłszy ich stan niebezpieczny. — Dzierżawca *Dzibins* w Anglii, otrzymał na Boże Narodzenie gęś w podarunku od krewnego. Ponieważ gęś już była oskubaną, kazał ją zaraz wsadzić na rożen i przynieść ją na 3cią potrawę dla zaproszonych gości. Sługa przynosząc pieczyste, zawołał że gęś cuchnie iakimś szczególnym odorem; Dzierżawca otwiera ją nożem i znajduje wewnątrz 3 listy, zktórych 2 były adressowane do Pana *Dzibins*; 30 szylingów iako reszta długu zwrócona od przesyłającego; receptę na dobre przyrzadzenie wódki iatwocowej, książkę pod tytułem: „Opis uroczystości w *Gwidhahu*“, portret, hymn na Boże Naro-

czenie, futeralik do okularów i loki dla iego żony. Poczciwy krewniaszek chciał mu tem sprawić niespodziankę. — Przypadek okropny zasmucił wszystkich mieszkańców w *Rodez* we Francji. Pani *Paselak* zamieszkała z córką przy swoim bracie doktorze *Anglad*, chcąc wieczorem rozgrzać sobie łóżko, udała się do pokoju ze świecą w prawej ręce i z gorącym tygłem w lewej. Pośliznąwszy się na ostatnich schodach, upadła, a wnet rozżarzone węgle rozsypały się po jej łonie. Pani *Paselak* podniosła się wprawdzie, lecz w chwili gdy się chciała udać ku drzwiom, zapaliła się jej suknia od płomienia świecy. Woła o pomoc, córka przyspiesza, a nie słuchając iak tylko głosu przywiązania i odwagi uchwyciła matkę w objęcia, aby przytłumić ogień; ale ten udzielił się także sukniom córki, a że służącej nie było w domu, przeto głos o ratunek doszedł dopiero uszu sąsiadów. Córkę oblaną wodą, matkę znaleziono omdłąłą; skonała nazajutrz, a córka którą spodziewano się utrzymać przy życiu, towarzyszyła wkrótce matce do grobu. — Tancerka *Hermina Elster* podoba się bardzo w *Medyolanie*; w temże mieście dany będzie wielki balet *Galzeraniego* pod tyt: „*Ali Basza Janiny*.“ — Dyrektor francuz: teatru *P. Wedel* mimo żądania *Wiktora Hugo*, nie zaangażował stawnej, lecz już za tłustej artystki *Panny Żorsz. Hugo* chce dla tego oddać swoją najnowszą dramę teatrowi przy bramie *S. Marcina*. Świadomi utrzymują, że ten kontrakt nie długo potrwa, gdyż *P. Hugo* lubi w swoich sztukach wiele okazałości, a Dyrektor *Harel* jest nieco ekonomicznym. — Fromental *Halewy* kompozytor opery *Żydowka*, tyle wzniciającej uwagi w Paryżu jest bratem znanego autora *Leona Halewy* z rodziców starozakonnych w Paryżu. Za młodu pozbawiony ojca i matki, dla braku majątku musiał pracować dla siebie i dla swoich dwóch siotr. Pisał kilka operetek i najpierwej dał się poznać światu muzyką do baletu a ieszcze więcej przez dokończenie opery

Herolda „Ludowik“ (głoszono, że ma krewnych w Łowiczu) — 18 z. m. mieszkańcy w sąsiednich domach obok teatru *Drurylane* w Londynie, nie mało przestraszyli się widokiem wybuchającego płomienia z dachu teatru. Rura napełniona gazem, a zostawiona otwartą zapaliła się wewnątrz i ztąd właśnie pochodziły płomień. Spieszna pomoc ocaliła zabudowanie od nieszczęścia. — Przed kilką dniami umarła wieśniaczka w *Szwajcarji* w skutku połknięcia szpilki, którą z nieostrożności wzięła do ust. Jej cierpienia przez 4 dni i 4 noży były nieznośne, a chwila konania okropną.

PRZYWIECHALI DO WARSZAWY.

Były Adjuant 3 dyw. Major Listowski z Grodna; Ostrorog Henryk Dzie: z Przyłki; Grabczewski Fel: Dzie: z Cbarzyn; Dembowski Miko: Dzie: z Tokar; Rodziewicz Jan Dzie: z Mazowsza; Górecki Miko: Dzie: z Niemcewic.

DONIESIENIA.

W dniu 1/13 b. m. odbędzie się licytacja w Cytadeli w kancelarji Kapitana Jenakilewa, na przewiezienie z cytadeli do miasta Janowa w Gubernji Lubelskiej, BRONI, i na powrót z inną popsutą, z Janowa do cytadeli.

Erawnie zajęta Nieruchomość muirowana pod Nr 1449 Lit: A. przy ulicy Wielkiej, iak równie Plac z Zabudowaniami Staiennemi Nr 1416, przy ulicy Zielnej tu w Warszawie położone, w dniu 7/19 Lutego r. b. o godzinie 11 z rana w miejscu nieruchomości Nr 1449 Lit: A. przez publiczną Licytacją na rok ieden poczynaąc od dnia 1 Kwietnia 1838 wydzierżawioną będzie. Licytacja rozpocznie się od summy rocznej złp. 1,000. Każdy przystępujący do niej, złoży wadium złp. 200. Warunki dzierżawy przejrzeć można w zamieszkanju podpisane go przy ulicy Podwał Nr 522.

Grzegorz Zawadzki K. T. C. G. M.

Prawnie zajęta Nieruchomość drewniana w Przedmieściu Pradze pod Warszawą przy ulicy Zabkowskiej pod Nr 211 Lit: C. położona, w dniu 17 Lutego r. b. o godzinie 11 z rana, w miejscu jej egzystencji przez publiczną licytacją na rok ieden, poczynaąc od d. 1 Kwiet: 1838, do tegoż czasu 1839 r. wydzierżawioną będzie. Licytacja rozpocznie się od summy zł. 180, a każdy przystępujący do niej, złoży wadium zł. 100. Warunki tej dzierżawy przejrzane być mogą w zamieszkanju podpisanego przy ulicy Podwał Nr 522. *Grzeg: Zawadzki K.*

WEXEL pod dniem 12/24 Stycznia przez podpisanego na rzecz Łajby Bigielejsen wystawiony, na złp. 6000, aby nikt go nienabywał, z powodu nieotrzymania przez podpisanego waluty od Bigielejsena i tylko dany mu iakó kaucją, a podpisany otrzymał na to od Bigielejsena Kontrarewers i z tego powodu już dawno powinien być zwrocony.

Maier Litkie z Łęczycy.

Prawnie zajęte Koleczki z brylantami i Krzyżek złoty z turkusikami, przeszło na dukatów 100 eszacowane, tu w Warszawie w Rynku Starego Miasta d. 4/16 Lutego 1838, o godz: 11 z rana, przez publiczną licytacją sprzedane będą. — *Stefan Osiowski, Komornik przy Sa: A. K. P.*

SKLEPY i LOKALE są do wynajęcia w domu pod Nr 71 przy ulicy Celna, nowo rozszerzonej w Starem mieście, na rogu Jezuickiej ulicy. Nadmieniam się, iż Starozakonnym wolno iest zajmować takowe Sklepy i Lokale.

Przybyły Ogrodnik z zagranicy, opatrzonej w świadectwa, życzy się umieścić w okolicach Warszawy; wiadomość powzięść można w Botanicznym Ogrodzie u P. Jana Akermann.

Potrzeba zaraz 2ch GORZELNIKÓW do aparatów parowych, znajdujących się tu w Warszawie; mają się zgłosić pod Nr 1307 przy ulicy Nowy-świat, do Kupca Soieckiego.

W zeszyłym tygodniu z pod Nr 619, przy ulicy Danielewiczowskiej wybiegłszy zabłąkał się PIES Wyżeł rok mający, tarantował, łeb i uszy kasztanowate, i po obu bokach także łaty, na grzbiecie powalany smół; kłoby go przytrzymał lub wiedział, niechaj raczy uprzedzić pod powyższy Numer, za co prócz wdzięczności otrzyma Dukata w złocie.

Dziś rano zimna stopił 3. Wczoraj w południe 1. TEATR WIELKI. Jutro 15 raz *Robert djabel*. W danym Teatrze Rozmaitości iak wyżej.

Dziś w Kawiarni na rogu ulic Białąskiej i Trósmackiego w domu Lilpoppa Nr 600, *Hauzer* i *Mitrcitor* śpiewacy Alpejscy, grać i śpiewać będą od god: 5 do 10.

Dziś w kawiarni przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego grać i śpiewać będą Panny *Prożin*, Panna Teresa da się słyszeć na fletrowersie, od godziny 5 do 10 w wieczer.

Jutro i póki sanna będzie trwać w Zielonym Ogródku, grać i śpiewać będą Panny Paulina i Anna *Hessen* i Ludwika *Hagenmajster*, cały dzień i w wieczer. Można także dostać różnych TRUNKÓW, SNIADAŃ i KOLACJI po cenie miernej.